

skud, blive ledede paa forsvarlig Maade. Som den ærede Ordfører udtalte, findes der jo virkelig saadanne Skulkeskoler, og det kan da komme dertil, at der ydes Statstilskud til saadanne Skoler, hvor Børnene forsømme saa meget, de have Lyst, og hvor vedkommende Lærer slet ikke magter sin Opgave, ja maaske er en uvidende Person. Jeg mener derfor, der skulde være taget saadanne Kauteler, at disse Skoler, som kunne faa Tilskud, skulle være undergivne noget lignende Regler som Folkeskolen. Der skulde være Mulkt for Skoleforsømmelser, og hvad Lærerne angaar, skulde de i hvert Fald have godtgjort at være nogenlunde kvalificerede til Lærervirksomhed. Det er ikke Tilfældet, og derfor mener jeg ikke, der egentlig kan siges at være vundet saa meget ved, at de 10,000 Kr. ere stilledet til Ministerens Raadighed; thi de ere ingenlunde stilledet til hans fri Raadighed. Det er nemlig kun Skoler af den nævnte Art, og som have alle de samme Egenskaber, som gælde for Fordeelingen af de 25,000 Kr., der kunne støttes. Endelig kommer hertil, at jeg synes, det er en Uretfærdighed mod Købstæderne, at Tilskuddet kun skal ydes til Privatskoler paa Landet. Jeg kan ikke indse, at ikke ogsaa de Friskoler, der mulig ogsaa maatte være i Byerne, og hvis Formaal er det samme som de tilsvarende Skoler paa Landet, ikke skulde kunne faa Del i Tilskuddet. Jeg finder, det er en Uretfærdighed mod de vedkommende Købstæder. Men Hovedindvendingen er som sagt, at jeg egentlig ikke kan se, at der er fremkommet noget, der kan bevirke, at Landstinget skulde fravige det Standpunkt, det tidligere har indtaget lige over for dette Spørgsmaal.

Vi have heller ikke følt os tilfredse med den Forandring, der nu er sket med Hensyn til Statstilsynet. Den ærede Ordførers mente, at den Form, hvori det nu foreslaas, at dette Tilsyn med Skolerne skal foregaa, var god, og jeg ser, at den højtærede Kultusminister i Folketinget i Gaar ogsaa har udtalt, at han var tilfreds med denne Forandring. Men jeg vil dog gøre opmærksom paa, at fra hele Højres Side har der været stillet ganske anderledes Krav med Hensyn til Statskonsulenten. Vi vilde have, at det skulde være en selvstændig, nogenlunde vellønnet Embedsmand, som kunde tage hele Tilsynet med Folkeskolen i sin Haand og ofre hele sin Tid derpaa. Det har været Mening, og det synes jeg ikke opnaas ved den Maade, hvorpaa det nu foreslaas

ordnet, nemlig saaledes, at der skal gives 3,000 Kr. til Formanden for Eksamenkommissionen, for at han kan hjælpe Ministeriet i Skolesager. Jeg skal ikke komme nærmere ind herpaa, lige saa lidt som jeg skal trætte Tinget ved at anføre andre Grunde, som jeg har til ikke at tiltræde Indstillingen. For mig er Hovedsagen det, at vi faa dette Tilskud til Friskolen ind i Loven, og dertil vil jeg ikke gaa med. Jeg skal sluttelig udtale, at jeg beklager, at der ikke kan finde delt Afstemning over Indstillingen Sted, thi hvis det kunde lade sig gøre, vilde jeg med Fornøjelse give min Stemme til flere af de Punkter, der foreligge, saaledes f. Eks. netop Tillæget til Overlærerne i Byerne. Da dette nu imidlertid efter Forretningsordenen ikke kan lade sig gøre, og da det forekommer mig, at det er en Ydmygelse for Landstinget yderligere at skulle gaa ind paa noget, som vi stadig have udtalt os imod, nødsages jeg til at stemme mod Indstillingen i dens Helhed, og jeg skal opfordre ærede Meningsfæller til at gøre det samme. Skulde Loven saa strande, saa er virkelig Skylden Folketingets, som ikke paa noget nævneværdigt Punkt har villet imødekomme Landstinget i dets saare beskedne og efter min Mening fuldt be- rettigede Ønsker.

Juul-Rysensteen: Jeg er, som det vil ses af Betænkningen, ligesom den sidste ærede Taler ganske uenig med det ærede Flertal. Jeg er ligesom den ærede sidste Taler ikke bleven overbevist af de Ytringer, som jeg hørte fra den ærede Ordførers Side. Ikke heller føler jeg mig bundet ved, hvad der er passeret i Fortiden med Hensyn til Spørgsmaalet om Tilskuddet til de private Skoler, thi hvad man den Gang blev enig om, var kun, at naar Friskolen gik ind som et Led i den almindelige Folkeskole, saaledes at den Kommune, hvor der var en Friskole, kunde blive fritagen for at bygge en anden Skole og for at antage en anden Lærer, vilde vi støtte Friskolen. Det var Hovedgrunden til, at vi gik ind derpaa, og derved stillede vi den private Skole, der fik Statsbidrag, paa samme Fod som Folkeskolen i saa Henseende, fordi den varetog ikke blot Skolens, men ogsaa Kommunernes Tary. Dette gør for mig en væsentlig Forskel. De andre Ændringsforslag skal jeg ikke berøre, men jeg ser ikke rettere, end at Konsulentspørgsmaalet dog ogsaa maa ses i den Belysning, at Konsulenten aldeles ikke kan føre Tilsyn med de private Skoler, som nu